

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Yaşam Boyu Öğrenme Üzerine Hazırlanan Tezlerin ve TR Dizinde Taranan Makalelerin İçerik Analizi

Ayşe KORKMAZ, Milli Eğitim Bakanlığı, Fatih Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Bursa, e-posta:

ayseecekorkmaz@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0009-0008-0953-3969>

Mehmet Nazım SEVER, Milli Eğitim Bakanlığı, Davut Dörtçelik İlkokulu, Bursa, e-posta:

mns13@hotmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0009-0003-1095-1504>

Muhammed Vahdi AYDIN, Milli Eğitim Bakanlığı, Dr. Necla Yazıcıoğlu İlkokulu, Bursa, e-posta:

vahdi_1979@hotmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0009-0007-0129-4820>

Nuri Dursun GÜLTEKİN, Milli Eğitim Bakanlığı, Hatice Gani Erverdi Ortaokulu, Bursa, e-posta:

nuridursungultekin@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0009-0007-8253-1487>

Öz

Bu çalışmanın amacı, Türkiye'de yaşam boyu öğrenme ile ilgili lisansüstü tezler ve makaleleri incelemek ve değerlendirmektir. Bu kapsamda 191 tez ve 176 makale incelenmiştir. Mevcut çalışmada dört ana aşamada belirlenen bir doküman analizi yapılmıştır: (1) dokümanlara erişim, (2) dokümanların anlaşılması, (3) verilerin analizi ve (4) verinin kullanımı. Tez dokümanlarından elde edilen verilerin analizinde frekans tabloları gibi betimsel istatistikler kullanılmıştır. Yaşam boyu öğrenme konusunda yapılan tezlerin büyük çoğunluğunun yüksek lisans tezi olduğu, nicel araştırma içerdiği, anabilim dalının bulunduğu üniversitelerde daha fazla yapıldığı, çalışmaların çoğunluğunun Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde gerçekleştirildiği belirlenmiştir. Bu yüzden konuyla ilgili doktora tezlerine biraz daha ağırlık verilmesi, nitel ve karma araştırmalara da odaklanması ve farklı disiplinlerde daha fazla araştırmanın yapılması önerilmektedir. Ayrıca, örneklem düzeyinin çoğunlukla üniversite öğrencileri, öğretmenler ve dokümanlardan oluşması ve örneklem büyüklüğünün en fazla "0-300" aralığında olması araştırma kapsamlarının daha çok çeşitlendirilmesini ve örneklem büyüklüğünün artırılması gerektiğini düşündürmektedir. Çalışmanın sonuçları, yaşam boyu öğrenme konusunda yapılan araştırmaların sayısının artmasıyla birlikte bu konunun Türkiye'nin gündemine daha fazla yerleşeceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Tez, Makale, İçerik Analizi, Yaşam Boyu Öğrenme, Doküman Analizi.

Makale Gönderme Tarihi: 04.02.2023

Makale Kabul Tarihi: 08.04.2023

Önerilen Atıf:

Korkmaz, A., Sever, M. N., Aydın, M. V. ve Gültekin, N. D. (2023). Yaşam Boyu Öğrenme Üzerine Hazırlanan Tezlerin ve TR Dizinde Taranan Makalelerin İçerik Analizi, *Sosyal, Beşerî ve İdari Bilimler Dergisi*, 6(4): 462-479.

Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences

2023, 6(4): 462-479. DOI:[10.26677/TR1010.2023.1213](https://doi.org/10.26677/TR1010.2023.1213)

ISSN: 2667-422X Dergi web sayfası: www.sobibder.org

RESEARCH PAPER

Content Analysis of Theses and Articles Indexed in TR Directory on Lifelong Learning

Ayşe KORKMAZ, Ministry of Education, Fatih Vocational and Technical Anatolian High School, Bursa, e-mail: ayseecekorkmaz@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0009-0008-0953-3969>

Mehmet Nazım SEVER, Ministry of Education, Davut Dörtçelik Primary School, Bursa, e-mail: mns13@hotmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0009-0003-1095-1504>

Muhammed Vahdi AYDIN, Ministry of Education, Dr. Necla Yazıcıoğlu Primary School, Bursa, e-mail: vahdi_1979@hotmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0009-0007-0129-4820>

Nuri Dursun GÜLTEKİN, Ministry of Education, Hatice Gani Erverdi Middle School, Bursa, e-mail: nuridursungultekin@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0009-0007-8253-1487>

Abstract

The purpose of this study is to examine and evaluate postgraduate theses and articles related to lifelong learning in Turkey. Within this scope, 191 theses and 176 articles were examined. A document analysis, consisting of four main stages, was conducted in the present study: (1) document access, (2) document comprehension, (3) data analysis, and (4) data usage. Descriptive statistics, such as frequency tables, were used to analyze the data obtained from the thesis documents. It was found that the majority of the theses on lifelong learning were master's theses, contained quantitative research, were conducted at universities with a department of education, and were mostly carried out at the Institute of Education Sciences. Therefore, it is recommended to give more weight to doctoral theses on the subject, to focus on qualitative and mixed-methods research, and to conduct more research in different disciplines. Additionally, the fact that the sample level mostly consisted of university students, teachers, and documents, and that the sample size was mostly in the "0-300" range, suggests that the research scope should be diversified more and the sample size should be increased. The results of the study indicate that with the increase in the number of research on lifelong learning, this subject will become more prominent on Turkey's agenda.

Keywords: Thesis, Article, Content Analysis, Lifelong Learning, Document Analysis.

Received: 04.02.2023

Accepted: 08.04.2023

Suggested Citation:

Korkmaz, A., Sever, M. N., Aydın, M. V. and Gültekin, N. D. (2023). Content Analysis of Theses and Articles Indexed in TR Directory on Lifelong Learning, *Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences*, 6(4): 462-479.

GİRİŞ

Yaşam boyu öğrenme, bireylerin hayatları boyunca öğrenme ve gelişme süreci olarak tanımlanabilir. Bu süreç, kişisel, mesleki ve toplumsal açıdan faydalar sağladığı için giderek önem kazanmakta ve bu kavram, günümüzde giderek artan rekabet ortamında bireylerin kendilerini geliştirmeleri ve değişen dünyaya ayak uydurmaları için önemli bir strateji haline dönüşmektedir. Eğitim sistemlerinde ve iş hayatında sürekli değişim ve gelişmelerin yaşandığı günümüzde, insanların yaşam boyu öğrenme becerilerine sahip olmaları zaruri hale gelmektedir. İnsanlar artık sadece okul veya üniversite yıllarında öğrenim görmekle kalmayıp, yaşamları boyunca sürekli olarak öğrenmeye devam etmektedirler. Yaşam boyu öğrenme kavramı, sadece bireysel olarak değil, aynı zamanda iş dünyasında da giderek daha önem kazanmaktadır. Çalışanlar, işlerinde başarılı olmak ve kariyerlerinde ilerlemek için sürekli olarak yeni beceriler öğrenmek zorundadırlar. Bu açıdan bakıldığında, yaşam boyu öğrenme konusunda yapılan araştırmaların, iş dünyasına da fayda sağlayabileceği düşünülmektedir.

Yaşam boyu öğrenme, okulda öğrenilen bilim ile günlük yaşam arasındaki ilişkiyi gösterme isteğidir (Bennett, 2003). Yaşam boyu öğrenme yaklaşımının temel amacı, öğrencilere seçilmiş olaylar (içerikler) aracılığıyla bilimsel kavramları günlük yaşamdan sunarak öğrencilerin motivasyonunu ve bilim öğrenme isteklerini artırmak ve akademik hayatlarının başlangıcında bilime olan ilgilerini artırmaktır. Genel olarak yaşam boyu öğrenme kavramı, bireylerin eğitimlerini sadece okulda aldıkları bilgilerle sınırlamayıp, hayatları boyunca sürekli olarak yeni şeyler öğrenmeleri gerektiğini ifade eder. Bu nedenle, yaşam boyu öğrenme konusunda yapılan tezler ve makalelerin içerik analizi, bu alanda yapılan çalışmaların ve gelişmelerin anlaşılmasına ve bu alanda daha fazla araştırma yapılmasına yardımcı olabilir. Ayrıca, bu konu Türkçe dilinde yapılan araştırmaların incelenmesini içerdiği için, Türkçe kaynakların kullanılabilirliği ve etkililiği hakkında bilgi sağlayabilir.

LİTERATÜR TARAMASI

Yaşam boyu öğrenme konusu ile ilgili literatürde birçok çalışma bulunmaktadır. Bu alanda yapılan araştırmalar, yaşam boyu öğrenmenin farklı yönlerine odaklanarak, insanların bu süreçte nasıl dahil olabilecekleri, hangi eğitim modellerinin uygulanabileceği ve yaşam boyu öğrenmenin toplum üzerindeki etkileri gibi konuları ele almaktadır. Bu alandaki çalışmalar, farklı disiplinlerden araştırmacılar tarafından yapılmış olup, eğitim, sosyoloji, psikoloji, işletme gibi alanlarda yapılmış araştırmaları içermektedir. Bu çalışmalar, bireylerin ömür boyu öğrenme ve gelişme sürecinde nasıl ilerleyebilecekleri, hangi eğitim modellerinin uygulanabileceği ve yaşam boyu öğrenmenin toplum üzerindeki etkileri gibi konulara odaklanır. Örneğin, Ross (1983), eğitim konularının eğitim bağlamında daha iyi öğrenildiğini, hemşirelerin ise tıbbi bağlamda daha iyi öğrendiğini göstermiştir. Ayrıca, öğrencilerin kendi yaşamlarından örnekler içeren içeriklerin onları daha çok motive ettiği ve yeni edinilen bilgilerin daha tutarlı olduğunu açıklamaktadır. Ayrıca, öğrenenlerin önceki deneyimlerine uyarlanan tanıdık içerikler de bilişsel yükü azaltmaktadır (Çalışkan ve Şimşek, 1999). Ancak, bazı araştırmalar bu yaklaşımın öğrencilerin anlayışını geliştirmediğini göstermiştir. Bu konuda Lubben vd. (1996), deney grubunun başarı testinde kontrol grubundan daha başarılı olduğunu bildirmekte, ancak deney grubuna yaşam yaklaşımına göre bir ders verildiğinde kontrol grubundan daha düşük performans gösterdiğini belirtmektedir. Uzun'a (2013:45) göre, yaşam boyu öğrenme (YBÖ) yaklaşımı, öğrencilerin günlük hayatlarında karşılaştıkları bir olay veya aşına oldukları bir teknolojik araçla birimde ele alınan konu veya kavramlar arasında olası bağlantılar kurmalarını içermektedir. Günlük yaşamdan örneklerle bağlamlar oluşturarak, bireyler bu bağlamlarda deneyim kazanırlar ve bu bağlamlar içinde öğrenirler (Ayvacı, 2010; Bülbül ve Aktaş, 2013).

Yaşam yaklaşımı, öğrenmenin doğal bir ortamda gerçekleştiğini ve gerektiğinde daha rahat, anlamlı ve sürekli olabileceğini varsayar (Topuz vd., 2013). Öğrenme ortamında YBÖ kullanmanın önemli bir nedeni, uygulama ile teori arasındaki ilişkiyi göstermektir (Acar ve Yaman, 2011; Çetin, 2014). YBÖ yaklaşımının amacı, öğrencilerin bilgiyi çeşitli etkinliklerle yapılandırmalarına ve bilgilerini günlük hayatta karşılaştıkları olaylara aktarmalarına yardımcı olmaktır. Bu yaklaşımın önemi, yapılandırmacı öğrenme kuramları ve sosyo-kültürel öğrenmenin gerçek yaşam bağlarıyla gerçekleştirilmesi ile gösterilmektedir (Yılmaz vd., 2014).

Bu konuda yapılan araştırmaların genel bir değerlendirmesi yapıldığında, Türkiye'deki eğitim sistemi, iş hayatı ve toplumsal yapı gibi faktörlerin yaşam boyu öğrenme sürecinde nasıl bir rol oynayabileceği hakkında bilgi verdikleri görülür. Böylece, bu alandaki araştırmalar, yaşam boyu öğrenme sürecinin bireylerin kişisel gelişimi, mesleki başarıları ve toplumsal fayda açısından önemine dikkat çeker.

Literatürdeki çalışmalar, özelde benzer faktörlere (yaşam bağlantısı vb.) değinmiş olsa da "Yaşam Boyu Öğrenme Üzerine Hazırlanan Tezlerin ve TR Dizinde Taranan Makalelerin İçerik Analizi" konulu mevcut çalışma bu alanda yapılan araştırmaları farklı değişkenler açısından inceleyen bir çalışmadır. Ek olarak bu değişkenlerin dağılımlarını ortaya koyarak yaşam boyu öğrenme konusunda Türkiye'deki araştırmaların durumuna yönelik kapsamlı bir bilgi sağlamayı ve genel bir resim sunmayı amaçlamaktadır. Bir başka deyişle bu çalışmanın amacı, Türkiye'de yaşam boyu öğrenme konusunda lisansüstü düzeyde yapılan tezlerin (2007-2022) ve makalelerin (Dergipark Akademik web sitesinden yaşam boyu öğrenme etiketi ile taratılan 2005-2022) sistematik bir literatür taraması yoluyla incelenerek, alanyazına katkı sağlanması ve yapılan çalışmaların değerlendirilmesidir. Bu doğrultuda, çalışmanın kapsamında yer alan 10 soru ile tezlerin ve makalelerin yıllara, anahtar kelimelere, araştırma yöntemlerine, veri toplama aracı ve tekniklerine, veri analiz tekniklerine, örneklem kullanımına, örneklem düzeyine ve örneklem büyüklüğüne göre dağılımları detaylı bir şekilde ele alınmıştır. Ayrıca tezlerin üniversitelere, enstitülere, anabilim dallarına ve lisansüstü düzeylerine göre incelemesi de yapılmıştır.

Bu amaç doğrultusunda oluşturulan sorular aşağıdaki gibidir:

1. Tezlerin ve makalelerin yıllara göre dağılımı nasıldır?
2. Tezlerin ve makalelerin anahtar kelimelerine göre dağılımı nasıldır?
3. Tezlerde ve makalelerde benimsenen araştırma yöntemlerine göre dağılımı nasıldır?
4. Tezlerin ve makalelerin, veri toplama aracı ve tekniklerine göre dağılımı nasıldır?
5. Tezlerin ve makalelerin veri analiz tekniklerine göre dağılımı nasıldır?
6. Tezlerin ve makalelerin örneklem kullanımı, örneklem düzeyi ve örneklem büyüklüğüne göre dağılımı nasıldır?
7. Tezlerin yapıldığı üniversiteye göre dağılımı nasıldır?
8. Tezlerin yapıldığı enstitüye göre dağılımı nasıldır?
9. Tezlerin yapıldığı anabilim dalına göre dağılımı nasıldır?
10. Tezlerin lisansüstü düzeylerine göre dağılımı nasıldır?

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu çalışma, betimsel bir araştırma modeli olan doküman incelemesi yöntemini kullanmaktadır. Araştırmanın amacına uygun olarak, betimsel doküman incelemesi yoluyla elde edilen bulgular analiz edilmiştir. Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgular hakkında yazılı materyallerin analizini kapsar (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

Araştırma Grubu: Araştırmanın grubu, Türkiye'deki yaşam boyu öğrenme konusunda yazılan lisansüstü tez ve makalelerdir. Bu yayınlar, Türkiye'nin farklı üniversitelerinde yer alan eğitim enstitüleri sosyal bilimler enstitüleri ve fen bilimleri enstitüleri tarafından hazırlanmıştır. YÖK Ulusal Tez Merkezi web sitesinden yaşam boyu öğrenme etiketi ile sistematik literatür taramalar gerçekleştirilmiştir. 2007-2022 yılları arasında Türkiye'de yaşam boyu öğrenme üzerine yapılan çalışmalardan tez merkezinde yayınlanan 191 tez, araştırmanın ilk bölümünü oluşturmaktadır. Konuyla ilgili Türkiye'de yazılan ilk tez 2007 yılında yazıldığı için başlangıç tarihi olarak bu yıl alınmıştır. Dergipark Akademik web sitesinden ve arama motorunun ilk beş sayfasından yaşam boyu öğrenme etiketi ile taramalar gerçekleştirilmiş ve 2005-2022 yılları arasında yaşam boyu öğrenme üzerine yapılan çalışmalardan 176 makale, araştırmanın ikinci bölümünü oluşturmaktadır. Yaşam boyu öğrenme etiketi ile ulaşılabilen ilk makale 2005 yılında yapıldığı için mevcut araştırmada makale incelemesinin başlangıç yılı bu yıl olarak ele alınmıştır.

Veri Toplama Araçları ve Tekniği: Bu çalışmada, veri toplama aracı olarak online sistemde bulunan lisansüstü tezler ve makaleler kullanılmıştır. Veri toplama tekniği olarak ise doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Bu dokümanlar, Türkiye'deki yaşam boyu öğrenme konusunda yazılmış olan tezlerin ve makalelerin literatür taraması yoluyla elde edilmiştir. Çalışmanın ilk aşamasında YÖK ana sayfasından ulaşılan Ulusal Tez Merkezi'ndeki ayrıntılı tarama seçeneğiyle tez başlığından "yaşam boyu öğrenme", yaşam boyu eğitim", "hayat boyu eğitim", "hayat boyu öğrenme" anahtar kelimelerinde geçen izinli tezlere ve ikinci aşama olarak da dergipark üzerinden TR dizinde "yaşam boyu öğrenme", yaşam boyu eğitim", "hayat boyu eğitim", "hayat boyu öğrenme" anahtar kelimelerinin yer aldığı makalelere ulaşılmıştır. Ayrıca araştırma süreci ile ilgili diğer çalışmalara ulaşılabilmesi için arama motorunda "yaşam boyu öğrenme", "yaşam boyu eğitim", "hayat boyu öğrenme", "hayat boyu eğitim" kelimeleri yazılmıştır. Tüm tezlere ulaşabilmek amacıyla filtrelerde "tümü" seçeneği kullanılmış ve tüm makalelere ulaşılabilmesi için anahtar kelimeler başlıkta aratılmıştır. Araştırmaya alınan bazı tezlerin makaleye dönüştürüldüğü de görülmektedir. Bu taramalardan elde edilen tezler ve makaleler, pdf formatında bilgisayara aktarılmıştır. Daha sonra tezler ve makaleler doküman incelemesine tabii tutulmuştur. Sonuçta yaşam boyu öğrenme, hayat boyu öğrenme, yaşam boyu eğitim ve hayat boyu eğitim başlıklarında aramalar yapıp çıkan sonuçlara göre veriler işlenmiştir.

Geçerliği ve Güvenirliği: Nitel araştırmalarda geçerlik-güvenirlik nicel çalışmalardan farklı olarak ele alınır. Nitel araştırmacının bulgularının "inanırlığını" artırmak için kullanabileceği bir dizi strateji mevcuttur. "Guba ve Lincoln nitel araştırmalarda geçerlik-güvenilirlikten ziyade inandırıcılık (trustworthiness) olması gerektiğine dikkat çekmiştir. Guba ve Lincoln inandırıcılık için ölçütleri inanırlılık, güvenilebilirlik, onaylanabilirlik ve aktarılabilirlik olmak üzere dört ana başlık altında toplamıştır" (Başkale, 2016:). Bu çalışmanın geçerliği dış ve iç geçerlilik şeklinde sağlanmaya çalışılmıştır. Bu kapsamda araştırmanın amacına uygun olarak yapılan literatür taraması ve doküman incelemesinde kapsamın ayrıntılı tanıtımı vasıtasıyla dış geçerlilik sağlanmaya çalışılırken, önyargısız ve uzun süreli bir etkileşim ile araştırmanın inandırıcılığına hizmet eden iç geçerlilik sağlanmaya çalışılmıştır. Güvenirlik ise, araştırmada kullanılan

yöntemlerin ayrıntılı tanıtımı ve tutarlı bir şekilde uygulanması, başka bir araştırmacının süreci ve sonuçları incelemesi ile sağlanmaya çalışılmaktadır.

Verilerin Analizi: Tez dokümanlarından elde edilen verilerin analizi, betimleme amacıyla frekans tablolarından yararlanılarak yapılmıştır. Dokümanların analizi, betimsel doküman (içerik) analizi yöntemi ile yapılmıştır. Araştırmada tezlerin ve makalelerin amacına göre başlıklar halinde çizelgeler oluşturulup, çizelgelere uygun şekilde ayrıştırılmıştır. Ayrıştırılan bu verilerin içerik analizi aşamalarına uygun şekilde gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda benzer veriler, belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirilerek bulgular oluşturulmuştur. Bulgular ise kodlamalar sonucu analiz edilmiş ve bulguların karşılaştırmalı sonuçları yorumlanmıştır.

Sınırlılıkları: Araştırmada sadece Türkiye'deki yaşam boyu öğrenme ile ilgili ulaşılabilen lisansüstü tezler ve makalelerin incelenmesi bu çalışmanın sınırlılıkları arasındadır. Ayrıca, çalışmada kullanılan veri toplama yöntemi sadece doküman incelemesi yöntemidir. Genelleme yapılırken bu sınırlılıklar dikkate alınmalıdır.

BULGULAR

Çalışmada elde edilen bulgular araştırma soruları temel alınarak analiz edilmiş ve aşağıda sunulmuştur.

Yaşam Boyu Öğrenme ile İlgili Tezlere İlişkin Bulgular

Tablo 1, yaşam boyu öğrenme alanında her yıl yayınlanan tez sayısındaki değişim tablosunu göstermektedir. Araştırmada yaşam boyu eğitim, hayat boyu eğitim, hayat boyu öğrenme kavramları aynı anlamı ifade ettikleri için “yaşam boyu öğrenme” başlığı altında birleştirilmiştir.

Tablo 1. Yaşam Boyu Öğrenme ile İlgili Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı

Yıl	Yaşam boyu öğrenme
2007	3
2008	5
2009	2
2010	2
2011	4
2012	4
2013	3
2014	10
2015	10
2016	15
2017	23
2018	18
2019	49
2020	24
2021	19
Toplam	191

Tablo 1'e göre, 2007-2021 yılları arasında toplam 191 tez yaşam boyu öğrenme konusunu ele almıştır. 2019 yılı, 49 tez ile en fazla yaşam boyu öğrenme tezine sahip yıl olmuştur. 2017 ve 2018 yılları da 23 ve 18 tez ile yoğun bir çalışma dönemine işaret etmektedir. 2020 ve 2021 yıllarında da 24 ve 19 tez yazılmıştır. Yaşam boyu öğrenme konusunda yapılan tez çalışmalarında son yıllarda artış görülmektedir.

Tablo 2, yaşam boyu öğrenme ile ilgili tezlerin üniversitelere göre dağılımını göstermektedir (2007-2022).

Tablo 2. Yaşam Boyu Öğrenme ile İlgili Tezlerin Üniversitelere Göre Dağılımı (2007-2022)

Üniversite	(f)	(%)
Bartın Üniversitesi	31	16.23
Sakarya Üniversitesi	21	11.00
Gazi Üniversitesi	11	5.76
Marmara Üniversitesi	10	5.24
Ankara Üniversitesi	8	4.19
Hacettepe Üniversitesi	6	3.14
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi	5	2.62
Yıldız Teknik Üniversitesi ve İstanbul Aydın Üniversitesi	5	2.62
Amasya Üniversitesi	4	2.09
Dicle Üniversitesi	4	2.09
Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi	4	2.09
Fırat Üniversitesi	4	2.09
Necmettin Erbakan Üniversitesi	4	2.09
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	4	2.09
Atatürk Üniversitesi	3	1.57
Boğaziçi Üniversitesi	3	1.57
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	3	1.57
Gaziantep Üniversitesi	3	1.57
İstanbul Üniversitesi	3	1.57
Kocaeli Üniversitesi	3	1.57
YakınDoğu Üniversitesi	3	1.57
Anadolu Üniversitesi	2	1.05
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi	2	1.05
Bahçeşehir Üniversitesi	2	1.05
Çukurova Üniversitesi	2	1.05
İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi	2	1.05
Manisa Celal Bayar Üniversitesi	2	1.05
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi	2	1.05
Yaşam boyu öğrenme ile ilgili sadece 1 Tez Yazılan Üniversiteler	35	18.32
Toplam	191	100

Tablo 2'ye göre toplam 191 tez, 40 farklı üniversiteden yazılmıştır. Bartın Üniversitesi en fazla tez (31) ile ilk sırada yer alırken, Sakarya Üniversitesi (21) ikinci, Gazi Üniversitesi (11) üçüncü, Marmara Üniversitesi (10) dördüncü, Ankara Üniversitesi (8) beşinci sırada yer almaktadır. İlk beş üniversitenin toplam tez sayısı, tüm tezlerin %43'üne tekabül etmektedir. 35 üniversiteden sadece bir adet tez yazılmış, bu üniversiteler toplam tez sayısının %18,32'sini oluşturmaktadır.

Yaşam boyu öğrenme ile ilgili tezlerin enstitüsüne göre frekans ve yüzde dağılımı Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3'teki veriler, yaşam boyu öğrenme konusuyla ilgili tezlerin en çok Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde (115 tez) yapıldığını göstermektedir. Bunu, 51 teze Sosyal Bilimler Enstitüsü izlemektedir. Sağlık Bilimleri Enstitüsü ise 8 teze üçüncü sırayı almıştır. Lisansüstü Eğitim Enstitüsü ve Fen Bilimleri Enstitüsü de yaşam boyu öğrenme konusunda çalışan öğrencilerin

sayısında daha düşük oranlarda yer almışlardır. Diğer enstitülerde ise 7 tez yapılmıştır. Toplamda 191 tez bu konu üzerinde yapılmıştır.

Tablo 3. Yaşam Boyu Öğrenme ile İlgili Tezlerin Enstitülere Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı

Enstitü	(f)	(%)
Eğitim Bilimleri Enstitüsü	115	60.2
Sosyal Bilimler Enstitüsü	51	26.7
Sağlık Bilimleri Enstitüsü	8	4.2
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü	7	3.7
Fen Bilimleri Enstitüsü	3	1.6
Diğer (5)	7	3.7
Toplam	191	100

Yaşam boyu öğrenme ile ilgili tezlerin anabilim dalına göre frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo 4. Yaşam Boyu Öğrenme ile İlgili Tezlerin Anabilim Dalına Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı

Anabilim Dalı	(f)	(%)
Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı	73	38,2
Yaşam Boyu Öğrenme Anabilim Dalı	25	13,1
Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı	8	4,2
İlköğretim Anabilim Dalı	8	4,2
Temel Eğitim Anabilim Dalı	7	3,7
Eğitim Yönetimi ve Denetimi Anabilim Dalı	5	2,6
Yaşam Boyu Öğrenme ve Yetişkin Eğitimi Anabilim Dalı	5	2,6
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı	4	2,1
İşletme Anabilim Dalı	4	2,1
Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı	3	1,6
Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Anabilim Dalı	3	1,6
Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı	3	1,6
Bilgi ve Belge Yönetimi Anabilim Dalı	2	1,0
Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Anabilim Dalı	2	1,0
Hemşirelik Anabilim Dalı	2	1,0
Tıp Eğitimi Anabilim Dalı	2	1,0
Sadece 1 Tez Yazılan Anabilim Dalı	35	18,3
Toplam	191	100

Tablo 4'e göre, yaşam boyu öğrenme ile ilgili en fazla tez Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı'nda yapılmıştır (%38.2). Bunun yanı sıra, yaşam boyu öğrenme Anabilim Dalı (%13.1), Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı (%4.2), İlköğretim Anabilim Dalı (%4.2), Temel Eğitim Anabilim Dalı (%3.7), ve Eğitim Yönetimi ve Denetimi Anabilim Dalı (%2.6) gibi anabilim dallarında da tezler yapılmıştır. Sadece 1 tez yazılan anabilim dalı sayısı 35'tir ve bu, toplam tez sayısının %18.3'ünü oluşturur.

Yaşam boyu öğrenme ile ilgili tezlerin türüne göre frekans ve yüzde dağılımı Tablo 5'te gösterilmiştir.

Tablo 5. Yaşam Boyu Öğrenme ile İlgili Tezlerin Lisansüstü Düzeylerine Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı

Yayın Türü	(f)	(%)
Yüksek Lisans Tezi	160	83.77
Doktora Tezi	27	14.14
Uzmanlık	4	2.09
Toplam	191	100

Tablo 5'teki verilere göre, yaşam boyu öğrenme ile ilgili toplam 191 tezin 160'ı (%83.77) yüksek lisans tezi, 27'si (%14.14) doktora tezi ve 4'ü (%2.09) uzmanlık tezidir.

Yaşam boyu öğrenme ile ilgili tezlerin özet kısmında gösterilen ve sıkça tekrar edilen anahtar kelimelerin kullanıldığı kelimelerin frekans ve yüzde dağılımları Tablo 6'da gösterilmiştir.

Tablo 6. Yaşam Boyu Öğrenme ile İlgili Tezlerin Anahtar Kelimelerine Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı

Anahtar Kelimeler	(f)	(%)
Yaşam boyu öğrenme	124	18,2
Hayat boyu öğrenme	30	4,4
Yaşam boyu öğrenme eğilimi	19	2,7
Öğretmen	17	2,4
Yetişkin Eğitimi	13	1,9
Eğitim	9	1,3
Bireysel yenilikçilik	7	1
Öğretmen adayları	7	1
Sınıf öğretmenleri	6	0,8
Dijital okuryazarlık	5	0,7
İSMEK	5	0,7
Yaşam boyu öğrenme becerileri	5	0,7
Yaşam boyu öğrenme yeterlikleri	5	0,7
Avrupa birliği	4	0,6
Bilgi okuryazarlığı	4	0,6
Halk eğitim merkezi	4	0,6
Halk Eğitimi	4	0,6
Hemşirelik	4	0,6
Meraklılık	4	0,6
Öğrenme	4	0,6
Öğrenme eğilimleri	4	0,6
Problem Çözme	4	0,6
Yerel yönetimler	4	0,6
Aile Katılımı-Desteği	3	0,5
Anahtar yeterlikler	3	0,5
Demografik değişkenler	3	0,5
Motivasyon	3	0,5
Ortaokul öğretmenleri	3	0,5
Öğrenmeyi düzenleme	3	0,5
Özyeterlik	3	0,5
Sınıf Öğretmeni Adayları	3	0,5
Tutum	3	0,5
Uzaktan eğitim	3	0,5
Sadece 2 kez kullanılan kelimeler (35)	70	10,2
Sadece 1 kez kullanılan kelimeler	289	42,3
Toplam	681	100

Tablo 6'ya göre, toplamda 681 anahtar kelime kullanılmıştır. En sık kullanılan anahtar kelime "yaşam boyu öğrenme" olup toplamda 124 kez (%18,2) kullanılmıştır. İkinci sıklıkta kullanılan anahtar kelime ise "hayat boyu öğrenme" olmuştur ve toplamda 30 kez (%4,4) kullanılmıştır.

Anahtar kelime dağılımında, sadece 2 kez kullanılan kelimeler 70 (%10,2), sadece 1 kez kullanılan kelimeler ise 289 (%42,3) oranında yer almıştır. Diğer sık kullanılan anahtar kelimeler arasında "yaşam boyu öğrenme eğilimi", "öğretmen", "yetişkin eğitimi" ve "eğitim" yer almaktadır.

Yaşam boyu öğrenme ile ilgili tezlerin araştırma yöntemlerine göre frekans ve yüzde dağılımı Tablo 7'de gösterilmiştir.

Tablo 7. Yaşam Boyu Öğrenme ile İlgili Tezlerin Araştırma Yöntemlerine Göre Frekans ve Yüzde Dağılımları

Yöntem Türü	(f)	(%)
Nicel	116	60,7
Nitel	29	15,2
Karma	38	19,9
Kuramsal	8	4,2
Toplam	191	100

Tablo 7'den elde edilen verilere göre, 191 tezin incelendiği çalışmada nicel yöntemlerin %60,7 oranında kullanıldığı ve bu yöntemin en sık tercih edildiği araştırma yöntemi olduğu görülmektedir. Nitel yöntemlerin kullanım oranı %15,2 iken, karma yöntemlerin kullanım oranı ise %19,9 olarak belirlenmiştir. Ayrıca, kuramsal yöntemlerin kullanım oranı %4,2 olarak tespit edilmiştir.

Yaşam boyu öğrenme ile ilgili tezlerde kullanılan veri toplama araçları frekans ve yüzde dağılımı Tablo 8'de gösterilmiştir.

Tablo 8. Yaşam Boyu Öğrenme ile İlgili Tezlerin Veri Toplama Aracı ve Tekniklerine Göre Frekans ve Yüzde Dağılımları

Veri toplama aracı	(f)	(%)	
Nicel	Ölçek	113	59,2
	Anket	34	17,8
	Başarı Testi	4	2,1
Nitel	Görüşme	16	8,4
	Gözlem	3	1,6
	Doküman İncelemesi	21	11,0
Toplam	191	100	

Tablo 8'deki toplamda 191 tez incelendiğinde, nicel veri toplama araçlarının en çok kullanılan yöntem olduğu görülmektedir. Bu tezlerin 113'ünde (%59,2) ölçek, 34'ünde (%17,8) anket ve 4'ünde (%2,1) başarı testi kullanılmıştır. Nitel veri toplama yöntemleri arasında ise en çok kullanılan yöntem doküman incelemesi olmuştur. Toplam 29 nitel çalışmadan 21'i (%11) doküman incelemesi yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Görüşme yöntemi 16 tezde (%8,4) kullanılmıştır ve gözlem yöntemi ise 3 tezde (%1,6) kullanılmıştır.

Yaşam boyu öğrenme ile ilgili tezlerin veri analiz tekniklerine göre frekans ve yüzde dağılımı Tablo 9'da gösterilmiştir.

191 tezin incelendiği Tablo 9'da, tezlerin %79,1'i parametrik analiz teknikleri kullanırken %20,9'u parametrik olmayan tekniklerle analiz edilmiştir. Tablo 9'a bakıldığında, parametrik analiz tekniklerinin parametrik olmayan analiz tekniklerine göre daha sık kullanıldığı görülmektedir.

Tablo 9. Yaşam Boyu Öğrenme ile İlgili Tezlerin Veri Analiz Tekniklerine Göre Frekans ve Yüzde Dağılımları

Tezlerin Analiz Teknikleri	(f)	(%)
Parametrik	151	79,1
Parametrik olmayan	40	20,9
Toplam	191	100

Yaşam boyu öğrenme ile ilgili tezlerin veri analiz teknikleri üç boyutta incelenmiştir. Bu boyutlar örneklem kullanımı, örneklem düzeyi ve örneklem büyüklüğüdür. İlk boyutta yaşam boyu öğrenme ile ilgili tezlerin örneklem kullanımına ilişkin frekans ve yüzde dağılımları Tablo 10'da gösterilmiştir.

Tablo 10. Yaşam Boyu Öğrenme ile İlgili Tezlerin Örneklem Kullanımına Göre Frekans ve Yüzde Dağılımları

Örneklem kullanımı	(f)	(%)
Örneklem bulunan	171	89,5
Örneklem bulunmayan	20	10,5
Toplam	191	100

Tablo 10'a göre toplam 191 tezin 171'i (%89.5) örneklem bulunan veriler kullanılarak yapılmıştır. Geri kalan 20 tez (%10.5) ise örneklem bulunmayan veriler kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

İkinci boyutta yaşam boyu öğrenme ile ilgili tezlerin örneklem düzeyine göre frekans ve yüzde dağılımı Tablo 11'de gösterilmiştir.

Tablo 11. Yaşam Boyu Öğrenme ile İlgili Tezlerin Örneklem Düzeyine Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı

Örneklem Düzeyi	(f)	(%)
Üniversite öğrencisi	48	25,1
Öğretmen	48	25,1
Yetişkin	38	19,9
K12 Öğrenci	14	7,3
Doküman	9	4,7
Yönetici	10	5,2
Kursiyer	7	3,7
Akademisyen	5	2,6
Belirtilmemiş	12	6,3
Toplam	191	100

Toplam 191 tezin incelendiği Tablo 11'e göre, örneklem düzeyine göre en yüksek frekans oranı (%25,1) ile üniversite öğrencisi ve öğretmenler yer almaktadır. Yetişkinler (%19,9) ise örneklem düzeyine göre ikinci sırada yer almaktadır. K12 öğrencileri (%7,3), doküman (%4,7), yöneticiler (%5,2), kursiyerler (%3,7) ve akademisyenler (%2,6) de örneklem düzeyine göre sırasıyla daha düşük frekans oranlarına sahiptir. Ayrıca, belirtilmemiş örneklem düzeyine sahip tezlerin sayısı

12 (%6,3) olarak belirlenmiştir. Toplamda ise, tüm örneklem düzeylerindeki tezlerin frekans toplamı 191'e eşittir.

Üçüncü boyutta yaşam boyu öğrenme ile ilgili tezlerin örneklem büyüklüğüne ilişkin frekans ve yüzde dağılımı Tablo 12'de gösterilmiştir.

Tablo 12. Yaşam Boyu Öğrenme ile İlgili Tezlerin Örneklem Büyüklüğüne Göre Frekans ve Yüzde Dağılımları

Örneklem Büyüklüğü	Frekans (f)	Yüzde (%)
0-300	85	44,5
301-600	69	36,1
601 ve üzeri	25	13,1
Belirtilmemiş	12	6,3
Toplam	191	100

Tablo 12'ye göre örneklem büyüklüğü 0-300 arasında olan tezlerin sayısı 85 (%44,5), 301-600 arasında olan tezlerin sayısı 69 (%36,1) ve 601 ve üzeri olan tezlerin sayısı 25 (%13,1) olarak tespit edilmiştir. Belirtilmemiş örneklem büyüklüğüne sahip tezlerin sayısı ise 12 (%6,3) olarak kaydedilmiştir.

Yaşam Boyu Öğrenme ile İlgili Makalelere İlişkin Bulgular

Tablo 13, yaşam boyu öğrenme alanında her yıl yayınlanan makalelerin sayısındaki değişimi göstermektedir.

Tablo 13. Yaşam Boyu Öğrenme ile İlgili Makalelerin Yıllara Göre Dağılımı

Yıl	(f)	(%)
2005	1	0,6
2006	1	0,6
2007	-	-
2008	1	0,6
2009	4	2,3
2010	1	0,6
2011	4	2,3
2012	3	1,7
2013	4	2,3
2014	8	4,5
2015	15	8,5
2016	17	9,7
2017	22	12,5
2018	25	14,2
2019	25	14,2
2020	25	14,2
2021	20	11,4
Toplam	176	100

Tablo 13'e göre 2007 yılına ait herhangi bir makale olmadığı görülmektedir. En az makalenin yayınlandığı yıllar 2005, 2006 ve 2010 olarak kaydedilirken, en fazla makalenin yayınlandığı yıl 2018 ve 2019'dur. 2020 yılında da 25 makale yayınlanmış ve 2021 yılında ise 20 makale yayınlanmıştır. Toplamda 176 makale bu çalışmada incelenmiş ve yıllara göre dağılımı belirtilmiştir.

Tablo 14, yaşam boyu öğrenme alanında yayınlanan makalelerin anahtar kelimelerine göre frekans ve yüzde dağılımını göstermektedir.

Tablo 14. Yaşam Boyu Öğrenme ile İlgili Makalelerin Anahtar Kelimeler Frekans Dağılımı

Anahtar Kelimeler	(f)	(%)
Yaşam boyu öğrenme	103	15.8
Hayat boyu öğrenme	33	5
Yaşam boyu öğrenme eğilimi	20	3
Öğretmen Adayı	18	2.8
Yetişkin Eğitimi	15	2.2
Öğretmenler	14	2
Yaşam boyu öğrenme yeterlikleri	10	1.4
Yaşam Boyu Eğitim	8	1.1
Eğitim	6	0.8
Avrupa birliği	5	0.7
Üniversite Öğrencileri	5	0.7
Beceri	4	0.6
Güvenirlilik	4	0.6
Hayat Boyu Öğrenme Yeterlilikleri	4	0.6
Öğrenme Eğilimleri	4	0.6
Uzaktan eğitim	4	0.6
Bilgi Ekonomisi	3	0.5
Bilgi Toplumu	3	0.5
Bireysel yenilikçilik	3	0.5
Eğilim	3	0.5
Eğitim Politikaları	3	0.5
Geçerlik	3	0.5
Güdülenme	3	0.5
Halk eğitim merkezi	3	0.5
Halk Eğitimi	3	0.5
Hayat Boyu Öğrenme Kurum Yöneticileri	3	0.5
İçerik Analizi	3	0.5
İstihdam Edilebilirlik	3	0.5
Lisansüstü Tezler	3	0.5
Metafor	3	0.5
Mühendislik Eğitimi	3	0.5
Öğrenci	3	0.5
Öğrenme	3	0.5
Öğrenmeyi Öğrenme	3	0.5
Öğretmen Eğitimi	3	0.5
Öğretmenlik Mesleği	3	0.5
Ölçek Geliştirme	3	0.5
Sınıf Öğretmenleri	3	0.5
Sürekli Eğitim	3	0.5
Sürekli Eğitim Merkezleri	3	0.5
Tıp eğitimi	3	0.5
Yaşam Boyu Öğrenme Becerileri	3	0.5
Yönetsel Etkililik	3	0.5
Yükseköğrenim	3	0.5
Sadece 2 kez kullanılan kelimeler	72	%11
Sadece 1 kez kullanılan kelimeler	239	%36,7
Toplam	652	100

Tablo 14'deki verilere göre, en sık kullanılan anahtar kelime "yaşam boyu öğrenme" olup, 103 makalede (%15,8) yer almıştır. İkinci sıklıkta "hayat boyu öğrenme" anahtar kelimesi 33 makalede (%5) yer almıştır. "Yaşam boyu öğrenme eğilimi" kelimesi ise 20 makalede (%3) kullanılmıştır. Ayrıca, "öğretmen adayı", "yetişkin eğitimi" ve "öğretmenler" gibi anahtar kelimeler de sık kullanılanlar arasında yer almıştır. Sadece 2 kez kullanılan kelimeler 72 makalede (%11) yer alırken, sadece 1 kez kullanılan kelimeler ise 239 makalede (%36,7) kullanılmıştır. Toplamda, 652 adet anahtar kelime kullanılmıştır.

Yaşam boyu öğrenme alanında yayınlanan makalelerin araştırma yöntemlerine göre frekans ve yüzde dağılımı Tablo 15'de gösterilmiştir.

Tablo 15. Yaşam Boyu Öğrenme ile İlgili Makalelerin Araştırma Yöntemlerine Göre Frekans ve Yüzde Dağılımları

Yöntem Türü	(f)	(%)
Nicel	92	52.3
Nitel	52	29.5
Karma	9	5.1
Kuramsal	23	13.1
Toplam	176	100

Tablo 15'e göre 176 makalede kullanılan araştırma yöntemleri incelendiğinde, nicel yöntemlerin 92 (%52.3) kez kullanıldığı, nitel yöntemlerin 52 (%29.5) kez kullanıldığı, karma yöntemlerin 9 (%5.1) kez kullanıldığı ve kuramsal yöntemlerin ise 23 (%13.1) kez kullanıldığı görülmektedir.

Yaşam boyu öğrenme alanında yayınlanan makalelerin kullanılan veri toplama araçları ve tekniklerine ilişkin frekans ve yüzde dağılımı Tablo 16'da gösterilmiştir.

Tablo 16. Yaşam Boyu Öğrenme ile İlgili Makalelerin Veri Toplama Aracı ve Tekniklerine Göre Frekans ve Yüzde Dağılımları

Veri toplama aracı	(f)	%
Nicel		
Ölçek	98	55,7
Anket	12	6,8
Görüşme	25	14,2
Nitel		
Gözlem	2	1,1
Doküman İncelemesi	39	22,2
Toplam	176	100

Tablo 16'ya göre nicel veri toplama aracı olarak en çok ölçek kullanılmıştır ve bu %55.7'lik bir orana denk gelmektedir. Anketler ise %6.8'lik bir oranla daha az kullanılmıştır. Nitel veri toplama aracı olarak ise en çok görüşme yapılmıştır ve bu %14.2'lik bir orana denk gelmektedir. Doküman incelemesi ise %22.2'lik bir oranla diğer nitel veri toplama araçlarından daha sık kullanılmıştır. Gözlem yöntemi ise en az kullanılan veri toplama aracıdır ve sadece %1.1'lik bir orana sahiptir. Toplamda ise, 176 makalenin veri toplama aracı ve tekniklerine göre dağılımı incelenmiştir.

Yaşam boyu öğrenme alanında yayınlanan makalelerin veri analiz tekniklerine ilişkin frekans ve yüzde dağılımı Tablo 17'de gösterilmiştir.

Tablo 17. Yaşam Boyu Öğrenme ile İlgili Makalelerin Veri Analiz Tekniklerine Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı

Makalelerin Analiz Teknikleri	(f)	(%)
Parametrik	110	62.5
Parametrik olmayan	66	37.5
Toplam	176	100

Tablo 17'ye göre, yaşam boyu öğrenme ile ilgili makalelerin %62.5'i parametrik veri analiz teknikleri kullanılarak analiz edilmiştir. Parametrik olmayan veri analiz teknikleri ise %37.5 oranında kullanılmıştır. Toplamda 176 makale analiz edilmiştir.

Yaşam boyu öğrenme ile ilgili makalelerin veri analiz teknikleri üç boyutta incelenmiştir. Bu boyutlar örneklem kullanımı, örneklem düzeyi ve örneklem büyüklüğüdür. İlk boyutta yaşam boyu öğrenme alanında yayınlanan makalelerin örneklem kullanımına ilişkin frekans ve yüzde dağılımı Tablo 18'de gösterilmiştir.

Tablo 18. Yaşam Boyu Öğrenme ile İlgili Makalelerin Örneklem Kullanımına Göre Frekans ve Yüzde Dağılımları

Örneklem kullanımı	(f)	(%)
Örneklem bulunan	130	73.9
Örneklem bulunmayan	46	26.1
Toplam	176	100

Tablo 18'e göre 176 makalenin 130'u (%73,9) örneklem kullanarak araştırma yaparken, 46'sı (%26,1) örneklem kullanmadan araştırma yapmıştır.

Yaşam boyu öğrenme alanında yayınlanan makalelerin örneklem düzeyine ilişkin frekans ve yüzde dağılımı Tablo 19'da gösterilmiştir.

Tablo 19. Yaşam Boyu Öğrenme ile İlgili Makalelerin Örneklem Düzeyine Göre Frekans ve Yüzde Dağılımları

Örneklem Düzeyi	(f)	(%)
Üniversite öğrencisi	58	32,95
Öğretmen	29	16,48
Doküman	13	7,39
Yetişkin	11	6,25
Yönetici	8	4,55
Akademisyen	7	3,98
Kursiyer	5	2,84
K12 Öğrenci	3	1,70
Belirtilmemiş	42	23,86
Toplam	176	100

Tablo 19'a göre toplam 176 makalenin incelendiği çalışmada, en fazla örneklem düzeyi üniversite öğrencileri (n=58, %32.95) olarak belirlenmiştir. Bu düzeyi, öğretmenler (n=29, %16.48) takip

etmektedir. Doküman (n=13, %7.39) ve yetişkin (n=11, %6.25) düzeyleri de önemli bir yer tutmaktadır. Diğer düzeyler ise, yönetici (n=8, %4.55), akademisyen (n=7, %3.98), kursiyer (n=5, %2.84) ve K12 öğrencileri (n=3, %1.70) olarak sıralanmıştır. Belirtilmemiş düzeyler ise 42 makalede (%23.86) yer almıştır.

Yaşam boyu öğrenme alanında yayınlanan makalelerin örneklem büyüklüğüne ilişkin frekans ve yüzde dağılımı Tablo 20'de gösterilmiştir.

Tablo 20. Yaşam Boyu Öğrenme ile İlgili Makalelerin Örneklem Büyüklüğüne Göre Frekans ve Yüzde Dağılımları

Örneklem Büyüklüğü	(f)	(%)
0-300	83	47.2
301-600	35	19.9
601 ve üzeri	16	9.1
Belirtilmemiş	42	23.9
Toplam	176	100

Tablo 20'ye göre 83 makalenin örneklem büyüklüğü 0-300 arasında iken, 35 makalenin örneklem büyüklüğü 301-600 aralığındadır. 16 makalenin örneklem büyüklüğü ise 601 ve üzeri olarak belirtilirken, 42 makalede örneklem büyüklüğü belirtilmemiştir. Toplamda 176 makale incelenmiştir.

SONUÇ

Bu makale, Türkiye'de yaşam boyu öğrenme konusunda, 2007-2021 yılları arasında yapılan 191 tez ve 2005-2022 yılları arasında yayımlanan 176 makaleyi sistematik bir şekilde inceleyerek, bu alanda yapılan araştırmaların dağılımı hakkında kapsamlı bir genel bakış sağlamaktadır. Çalışmada, tezlerin üniversitelere, anabilim dallarına, veri toplama yöntemlerine, veri analiz tekniklerine ve örneklem özelliklerine göre dağılımı incelenmiştir. Makalelerde ise yıllara göre dağılım, anahtar kelimelerinin sıklığı, araştırma yöntemleri ve veri toplama araçları gibi farklı konular ele alınmıştır. Bu sayede yapılan çalışmaların kapsamı ve odak noktasına ulaşmak hedeflenmiştir. Ayrıca 2010'dan sonra tez yayın sayısındaki artış ve yayınların belli üniversite ve enstitülerde yoğunlaşması gibi zaman içindeki trendleri de vurgulamaktadır. Bu çalışmanın sonuçları, yaşam boyu öğrenme konusunun Türkiye'de geniş bir araştırma alanı olduğunu ve son yıllarda yapılan tez ve makale sayısının arttığını göstermektedir. Konuyla ilgili en fazla makalenin 2018 ve 2019'da yayınlandığı belirlenmiştir. Bu nedenle, bu alanda özellikle son yıllarda yapılan çalışmaların derinlemesine incelenmesi önerilebilir. Mevcut çalışmada yaşam boyu öğrenme konusunda yapılan tezlerin, anabilim dalının bulunduğu üniversitelerde daha fazla yapıldığı tespit edilmiştir. Bartın Üniversitesi, Sakarya Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Marmara Üniversitesi ve Ankara Üniversitesi gibi üniversitelerin bu konuda yapılan tezlerde öne çıktığı görülmektedir. Yaşam boyu öğrenme konusunda yapılan tezlerin büyük çoğunluğunun yüksek lisans tezi olduğu da belirlenmiştir ve konuyla ilgili doktora tezlerine biraz daha ağırlık verilebilir. Tezlerde ve makalelerde çalışmaların çoğunluğunun Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde gerçekleştirildiği görüldüğünden, bu alanda farklı disiplinlerde daha fazla araştırmanın yapılması gerektiği belirtilebilir. Hem tezlerin hem de makalelerin veri toplama yöntemleri arasında en sık kullanılan yöntem ölçektir ve her ikisinde de parametrik analiz teknikleri parametrik olmayan analiz tekniklerine göre daha sık kullanılmaktadır. Tezlerde ve makalelerde örneklem düzeyine göre en yüksek frekans oranı ise üniversite öğrencileri ve öğretmenlerdedir.

Örneklem düzeyinin çoğunlukla üniversite öğrencileri, öğretmenler ve dokümanlardan oluşması ve örneklem büyüklüğünün en fazla "0-300" aralığında olması araştırma kapsamlarının daha çok çeşitlendirilmesini ve örneklem büyüklüğünün artırılmasını gerektirmektedir. Bu bilgiler, gelecekte yapılacak araştırmaların daha iyi planlanmasına yardımcı olabilir. Araştırmada yaşam boyu öğrenme konusunda yapılan tez çalışmalarında nicel yöntemlerin çoğunlukla tercih edildiği sonucu, bu alanda nitel çalışmaların daha da yaygınlaştırılması gerektiğini düşündürmektedir. Nitel çalışmalar, katılımcıların yaşam boyu öğrenme ile ilgili deneyimlerini ve görüşlerini daha iyi anlamamıza yardımcı olabilir ve konuyla ilgili daha detaylı ve derinlemesine anlayış sağlayabilir. Ayrıca, yaşam boyu öğrenme konusunda yapılan tez çalışmalarının anahtar kelime dağılımının incelenmesi sonucunda, en sık kullanılan anahtar kelimenin "yaşam boyu öğrenme" olduğu (124 kez) görülmüştür. Anahtar kelime dağılımının incelenmesi, bu konuda daha fazla araştırmanın yapılması için potansiyel araştırma alanlarına işaret edebilir. Örneğin, "yaşam boyu öğrenme eğilimi", "öğretmen", "yetişkin eğitimi" ve "eğitim" gibi anahtar kelimeler, bu konuda yapılacak daha fazla araştırmayı yönlendirebilir.

Bu alandaki araştırmalar farklı disiplinlerden araştırmacılar tarafından yapılmış olup, eğitim, sosyoloji, psikoloji, işletme gibi alanlarda yapılmış araştırmaları içermektedir. Benzer çalışmalarda olduğu gibi (Ayvacı, 2010; Bülbül ve Aktaş, 2013; Yılmaz vd., 2014), mevcut çalışmada da yaşam boyu öğrenme kavramının önemi vurgulanırken, yapılandırmacı öğrenme kuramları ve sosyo-kültürel öğrenmenin gerçek yaşam bağlarıyla gerçekleştirilmesinin öğrenme sürecini daha anlamlı ve sürekli hale getirdiği belirtilmektedir. Bu sonuçlara dayanarak, yaşam boyu öğrenme konusuyla ilgili daha fazla tez ve makale çalışması yapılması önerilmekte, dünya genelindeki yaşam boyu öğrenme konusuna da odaklanılması tavsiye edilmektedir.

Bu çalışma, yaşam boyu öğrenme konusunda yapılan araştırmaların geniş bir yelpazesini kapsamaktadır. İncelenen kaynaklar, yaşam boyu öğrenme kavramının önemini ve etkililiğini vurgulamaktadır. Ancak, yaşam boyu öğrenme kavramının pratik uygulamaları konusunda daha fazla araştırma yapılması gerektiği de belirtilmektedir. Özellikle, yaşam boyu öğrenmenin iş dünyası ve eğitim sistemleri açısından etkileri hakkında daha fazla çalışma yapılması önerilmektedir. Bu çalışmanın sonuçlarından yola çıkarak, yaşam boyu öğrenme konusunda yapılacak araştırmaların, yaşam boyu öğrenme konusunda eğitim programları ve politikaları, yaşam boyu öğrenme stratejileri ve modellerinin geliştirilmesi, yaşam boyu öğrenme konusunda farkındalık ve motivasyonun artırılması gibi konulara odaklanması önerilmektedir.

KAYNAKLAR

- Acar, B. ve Yaman, M. (2011). Bağlam Temelli Öğrenmenin Öğrencilerin İlgililiği ve Bilgi Düzeylerine Etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 40, 1-10.
- Ayvacı, H. Ş. (2010). A Pilot Survey to Improve the Use of Scientific Process Skills of Kindergarten Children, *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 4(2), 1-24.
- Başkale, H. (2016). Nitel araştırmalarda geçerlik, güvenirlik ve örneklem büyüklüğünün belirlenmesi. *DEUHFED*, 9(1), 23-28. <http://www.deuhyoedergi.org>
- Bennett, J. (2003). *Teaching and Learning Science*. London: Bookcraft.
- Bülbül, M. K. ve Aktaş, G. (2013). Fizik dersleri için bağlam temelli drama uygulamaları, *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 2146-9199.
- Çalışkan, H. ve Şimşek, A. (1999). Bilgisayar destekli öğretimin tasarımı ve uygulanmasında öğrenme bağlamı, *Kurgu Dergisi*, 16, 243-253.

- Çetin, A. (2014). Bağlam Temelli Öğrenme ile Lise Fizik Derslerinde Kullanılabilecek Günlük Hayattan Konular, *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 45-62.
- Lubben, F., Campbell, B., and Dlamini, B. (1996). Contextualizing science teaching in Swaziland: some student reactions, *International Journal of Science Education*, 18(3), 311-320
- Ross, M. M. (1983). Learning to nurse the elderly: Outcome measures. *Journal of Advanced Nursing*, 8: 373–378.
- Topuz, F. G., Gencer, S., Bacanak, A. ve Karamustafaoğlu, O. (2013). Bağlam Temelli Yaklaşım Hakkında Fen ve Teknoloji Öğretmenlerinin Görüşleri ve Uygulayabilme Düzeyleri, *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(1), 240-261.
- Uzun, F. (2013). *Bağlam temelli yaklaşıma dayalı genel fizik-1 laboratuvar dersinin fen bilgisi öğretmen adaylarının başarılarına, bilimsel süreç becerilerine, motivasyonlarına ve hatırlamalarına etkisi*, Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yılmaz, S. S., Othan, O. ve Cantimur, E. (2014). Yaşam Temelli Öğrenme Yaklaşımına (YTÖY) Göre Elektrik, Madde ve Isı Konularının İşlenmesinin Öğrenci Başarısına Etkisi, *E-Kafkas Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 1(3), 41-49.